

Podróże Polaków w 2006 roku. Podstawowe wyniki badań

I. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach turystycznych

W 2006 roku obserwujemy zahamowanie tendencji spadkowej w zakresie uczestnictwa mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat w wyjazdach (podróżach) turystycznych. Liczba osób wyjeżdżających turystycznie (co najmniej z jednym noclegiem) w kraju lub za granicę była podobna (15,1 mln) jak rok wcześniej. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych (na 5 i więcej dni) i w krajowych wyjazdach krótkookresowych (na 2-4 dni) było o jeden punkt procentowy niższe niż w 2005 roku, uczestnictwo w zagranicznych wyjazdach długookresowych – o dwa punkty procentowe wyższe.

Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w 2006 roku wzrosło do poziomu z roku 2002, uczestnictwo w wyjazdach krajowych było najniższe z całego ostatniego dziesięciolecia.

Tab. 1. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach turystycznych (% populacji w wieku 15 i więcej lat)

	2004	2005	2006
Krajowe długookresowe	29	29	28
Krajowe krótkookresowe	27	24	23
Krajowe (ogółem)	44	43	41
Zagraniczne długookresowe	9	9	11
Zagraniczne krótkookresowe	3	4	4
Zagraniczne (ogółem)	12	12	14
Krajowe i zagraniczne (ogółem)	48	47	47

Uwaga: uczestnictwo w wyjazdach (podróżach) turystycznych odnosi się do osób, które co najmniej raz wzięły udział w danego rodzaju wyjeździe (podróży); część osób uczestniczyła w więcej niż jednym rodzaju podróży.

Źródło: badania ankietowe Instytutu Turystyki na ogólnopolskiej reprezentatywnej próbie OBOP obejmującej mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat (uzyskano 4021 odpowiedzi).

Tab. 2. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach turystycznych (liczba uczestniczących w wieku 15 i więcej lat w mln)

	2004	2005	2006	Zmiana 06/05
Krajowe długookresowe	9,0	9,3	8,9	-4,3%
Krajowe krótkookresowe	8,6	7,5	7,5	0,0%
Krajowe (ogółem)	14,0	13,6	13,1	-3,7%
Zagraniczne długookresowe	2,8	2,9	3,6	24,1%
Zagraniczne krótkookresowe	1,1	1,2	1,2	0,0%
Zagraniczne (ogółem)	3,8	3,8	4,5	18,4%
Krajowe i zagraniczne (ogółem)	15,3	15,1	15,1	0,0%

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W 2006 roku poziom uczestnictwa mieszkańców Polski w wieku do 14 lat w krajowych wyjazdach długookresowych był niższy niż rok wcześniej, w krajowych wyjazdach krótkookresowych – wyższy. Uczestnictwo dzieci w podróżach zagranicznych było nieco wyższe niż w poprzednim roku. W rezultacie obserwujemy kolejny spadek uczestnictwa osób w wieku do 14 lat w wyjazdach turystycznych ogółem.

Tab. 3. Uczestnictwo dzieci w wieku do 14 lat w wyjazdach turystycznych (%)

	2004	2005	2006
Krajowe długookresowe	33	33	31
Krajowe krótkookresowe	22	16	19
Krajowe (ogółem)	45	42	40
Zagraniczne	4	5	6
Krajowe i zagraniczne (ogółem)	46	44	42

Źródło: badania Instytutu Turystyki na ogólnopolskiej reprezentatywnej próbie OBOP obejmującej mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat (4021 osób). Respondentów pytano o uczestnictwo w wyjazdach turystycznych dzieci wchodzących w skład ich gospodarstwa domowego.

Tab. 4. Uczestnictwo dzieci w wieku do 14 lat w wyjazdach turystycznych (liczba uczestniczących w mln)

	2004	2005	2006	Zmiana 06/05
Krajowe długookresowe	2,2	2,1	1,9	-9,5%
Krajowe krótkookresowe	1,4	1,0	1,1	10,0%
Krajowe (ogółem)	2,9	2,6	2,5	-7,7%
Zagraniczne	0,3	0,3	0,4	33,3%
Krajowe i zagraniczne (ogółem)	3,0	2,8	2,6	-7,1%

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W 2006 roku, w porównaniu z poprzednimi latami, mniejszy odsetek nie wyjeżdżających na 5 i więcej dni jako przyczynę podaje względy ekonomiczne. Wzrósł utrzymujący się na wysokim poziomie odsetek osób, które nie miały ochoty wyjeżdżać uznając, że nie jest im to potrzebne, oraz wzrósł odsetek badanych, którzy nie wyjechali z przyczyn związanych z pracą zawodową.

Tab. 5. Przyczyny nieuczestniczenia w długookresowych wyjazdach turystycznych (%)

	2004	2005	2006
Ze względu na poziom zamożności nie stać mnie na wyjazd urlopowo-wakacyjny	52	52	46
Nie miałem ochoty, nie jest mi to potrzebne	7	7	9
Nie mogłem zostawić domu, rodziny bez opieki	8	7	8
Nie wyjechałem z przyczyn związanych z pracą zawodową	6	7	8
Nie wyjechałem ze względu na swoją chorobę	5	6	7
Nie mogłem zostawić gospodarstwa rolnego bez nadzoru	5	4	6
Nie wyjechałem, bo jestem w podeszłym wieku	5	5	5
Zrezygnowałem z wyjazdu w związku z dużymi wydatkami (kupno samochodu, mieszkania, budowa domu, duży remont, kupno przedmiotów trwałego użytku)	3	4	3
Nie wyjechałem ze względu na prace domowe, np. remont, porządki	3	3	3
Nie miałem dokąd pojechać, nie miał mi kto zorganizować wypoczynku	2	2	2
Wykorzystałem urlop na dodatkową pracę zarobkową	2	1	1
Nie wyjechałem, bo jestem inwalidą	1	1	1
Inne	1	1	1

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

II. Wyjazdy krajowe*

Według szacunków Instytutu Turystyki, w 2006 roku Polacy w wieku 15 i więcej lat wzięli udział w 38,5 mln krajowych podróży turystycznych, z których ponad 40% stanowiły długookresowe, a niecałe 60% – krótkookresowe. Obserwujemy znaczny wzrost liczby wyjazdów długookresowych i niewielki wzrost liczby podróży krótkookresowych. Liczba krajowych podróży ogółem wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim o 7,2%.

W 2006 roku w krajowych podróżach na 5 i więcej dni uczestniczyło mniej Polaków niż rok wcześniej; osoby wyjeżdżające podróżowały częściej i na krótszy okres. W wyjazdach na 2-4 dni uczestniczyła podobna liczba Polaków; wyjeżdżali również częściej i na podobny okres jak w 2005 roku. Obserwujemy spadek średniej długości pobytu przy podróżach długookresowych i podobną długość pobytu – przy krótkookresowych.

* Do oszacowania liczby krajowych i zagranicznych podróży osób w wieku 15 i więcej lat, określenia częstotliwości uczestnictwa w wyjazdach, średniej długości pobytu, struktury wyjazdów według celów, form organizacyjnych, rodzaju noclegów i środków transportu, a w odniesieniu do wyjazdów zagranicznych – również według odwiedzanych krajów, wykorzystano badania Instytutu Turystyki, realizowane co miesiąc na reprezentatywnej próbie TNS OBOP liczącej nieco ponad tysiąc osób. Dotyczą one podróży Polaków w wieku 15 i więcej lat w okresie trzech miesięcy poprzedzających badanie. Analizę wyjazdów w poszczególnych miesiącach przeprowadzono na podstawie próby obejmującej ponad trzy tysiące osób.

Tab. 6. Krajowe podróże Polaków w wieku 15 i więcej lat (w mln)

	2004	2005	2006	Zmiana 06/05
Długookresowe	14,6	14,7	16,9	15,0%
Krótkookresowe	25,0	21,2	21,6	1,9%
Krajowe ogółem	39,6	35,9	38,5	7,2%

Źródło: szacunki na podstawie badań ankietowych Instytutu Turystyki.

Tab. 7. Częstotliwość uczestnictwa w wyjazdach krajowych (średnia liczba wyjazdów Polaków w wieku 15 i więcej lat na osobę)

	2004	2005	2006
Długookresowe	1,6	1,6	1,9
Krótkookresowe	2,9	2,8	2,9

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. 8. Średnia długość pobytu Polaków w wieku 15 i więcej lat podczas podróży krajowych (liczba noclegów)

	2004	2005	2006
Długookresowe	10,4	9,1	8,9
Krótkookresowe	1,7	1,8	1,8

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Według szacunków Instytutu Turystyki, w 2006 roku mieszkańcy Polski w wieku do 14 lat wzięli udział w 6,1 mln krajowych podróży turystycznych, z których 46% stanowiły długookresowe, a 54% – krótkookresowe. Łączna liczba podróży spadła o 9%.

W 2006 roku na 5 i więcej dni wyjechało mniej dzieci i wyjeżdżały częściej; na 2-4 dni wyjechało więcej dzieci i wyjeżdżały rzadziej. Średnia długość pobytu przy wyjazdach długookresowych była niższa, przy krótkookresowych – wyższa.

Tab. 9. Krajowe podróże dzieci w wieku do 14 lat (w mln)

	2004	2005	2006	Zmiana 06/05
Długookresowe	3,4	2,9	2,8	-3,4%
Krótkookresowe	4,5	3,8	3,3	-13,2%
Krajowe ogółem	7,9	6,7	6,1	-9,0%

Źródło: szacunki na podstawie badań ankietowych Instytutu Turystyki.

Tab. 10. Częstotliwość uczestnictwa dzieci w wieku do 14 lat w wyjazdach krajowych (średnia liczba wyjazdów na osobę)

	2004	2005	2006
Długookresowe	1,6	1,4	1,5
Krótkookresowe	3,1	3,6	2,9

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. 11. Średnia długość pobytu dzieci w wieku do 14 lat podczas podróży krajowych (liczba noclegów)

	2004	2005	2006
Długookresowe	10,4	11,0	9,6
Krótkookresowe	1,6	1,7	1,8

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. 12. Cele krajowych podróży długookresowych (%)

	2005	2006
Turystyczno-wypoczynkowy	42	47
Odwiedziny u krewnych, znajomych	34	31
Służbowy	10	14
Zdrowotny	3	4
Religijny	2	1
Inny	9	3

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. 13. Cele krajowych podróży krótkookresowych (%)

	2005	2006
Turystyczno-wypoczynkowy	23	27
Odwiedziny u krewnych, znajomych	55	54
Służbowy	14	12
Zdrowotny	1	1
Religijny	2	1
Inny	5	5

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. 14. Sposób organizacji krajowych podróży długookresowych (%)

	2005	2006
Całkowicie biuro podróży	2	2
Częściowo biuro podróży	1	1
Całkowicie zakład pracy lub inna instytucja	7	11
Częściowo zakład pracy lub inna instytucja	4	8
Samodzielnie	86	78

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. 15. Sposób organizacji krajowych podróży krótkookresowych (%)

	2005	2006
Całkowicie biuro podróży	6	–
Częściowo biuro podróży	–	–
Całkowicie zakład pracy lub inna instytucja	8	8
Częściowo zakład pracy lub inna instytucja	4	3
Samodzielnie	82	89

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. 16. Rodzaj zakwaterowania podczas krajowych podróży długookresowych (%)

	2005	2006
Hotel, motel	7	12
Pensjonat	8	9
Ośrodek wczasowy	6	7
Dom pracy twórczej	1	–
Schronisko, dom wycieczkowy	3	1
Sanatorium	4	5
Kwaterna agroturystyczna	5	4
Inna kwaterna	9	11
Domek kempingowy	2	3
Namiot (przyczepa) nieodpłatnie	4	3
Namiot (przyczepa) płatnie	1	2
Mieszkanie krewnych na wsi	17	17
Mieszkanie krewnych w mieście	23	20
Domek na działce	5	4
Inny	5	2

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. 17. Rodzaj zakwaterowania podczas krajowych podróży krótkookresowych (%)

	2005	2006
Hotel, motel	13	12
Pensjonat	5	4
Ośrodek wczasowy	2	2
Dom pracy twórczej	–	–
Schronisko, dom wycieczkowy	2	4
Sanatorium	2	2
Kwaterna agroturystyczna	2	2
Inna kwaterna	3	3
Domek kempingowy	1	1
Namiot (przyczepa) nieodpłatnie	2	3
Namiot (przyczepa) płatnie	4	1
Mieszkanie krewnych na wsi	26	29
Mieszkanie krewnych w mieście	31	29
Domek na działce	4	6
Inny	3	2

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. 18. Środki transportu wykorzystywane podczas krajowych podróży długookresowych (%)

	2005	2006
Samochód osobowy	56	64
Inny samochód	3	3
Pociąg	20	18
Kursowy autobus	10	8
Komunikacja podmiejska	2	1
Autokar	7	4
Motocykl, rower	–	1
Samolot	–	–
Wodny środek transportu	–	–
Inny rodzaj podróżowania	2	1

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. 19. Środki transportu wykorzystywane podczas krajowych podróży krótkookresowych (%)

	2005	2006
Samochód osobowy	62	67
Inny samochód	2	2
Pociąg	13	10
Kursowy autobus	10	14
Komunikacja podmiejska	5	1
Autokar	6	5
Motocykl, rower	1	1
Samolot	–	–
Wodny środek transportu	–	–
Inny rodzaj podróżowania	1	–

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

III. Wyjazdy zagraniczne

Według szacunków Instytutu Turystyki, w 2006 roku Polacy uczestniczyli w 7,4 mln (wzrost o 17,8% w stosunku do 2005 r.) turystycznych podróży za granicę, czyli podróży połączonych co najmniej z jednym noclegiem poza granicami kraju.

Tab. 20. Zagraniczne wyjazdy polskich turystów według odwiedzanych krajów (w mln)

	2004	2005	2006
Razem wyjazdów turystycznych	6,30	6,20	7,30
Niemcy	2,30	1,85	2,75
Wielka Brytania	0,20	0,30	0,60
Czechy	0,55	0,50	0,55
Holandia	0,15	0,25	0,55
Włochy	0,50	0,55	0,45
Słowacja	0,55	0,50	0,35
Austria	0,35	0,35	0,30
Chorwacja	0,15	0,25	0,25
Francja	0,20	0,30	0,20
Węgry	0,10	0,15	0,20
Egipt	0,10	0,10	0,15
Litwa	0,10	0,10	0,15
Szwecja	0,10	0,10	0,15
Tunezja	*	*	0,15
Ukraina	0,20	0,25	0,15
Belgia	0,20	0,15	0,10
Grecja	0,15	0,15	0,10
Hiszpania	0,15	0,15	0,10
Irlandia	*	*	0,10
Stany Zjednoczone	0,10	0,10	0,10
Turcja	*	0,10	0,10
Bułgaria	*	0,10	*
Inne	0,85	0,65	0,45

* Poniżej 0,1 mln.

Uwagi:

- suma wizyt w poszczególnych krajach jest większa niż liczba wyjazdów turystycznych: część turystów odwiedziła kilka krajów podczas jednej podróży;
- dane dotyczą całej populacji mieszkańców Polski (łącznie z dziećmi w wieku do 14 lat).

Źródło: szacunki na podstawie badań ankietowych Instytutu Turystyki.

Polscy turyści najczęściej odwiedzali Niemcy, potem Wielką Brytanię, Czechy, Holandię, Włochy, Słowację i Austrię. Spośród krajów najczęściej odwiedzanych przez Polaków największy wzrost liczby polskich turystów w stosunku do roku 2005 zanotowano w Holandii, Wielkiej Brytanii, Egipcie, na Litwie, w Szwecji oraz Tunezji i Irlandii. Największy spadek liczby wizyt dotyczył Ukrainy.

W 2006 roku celem 44% zagranicznych wyjazdów Polaków była typowa turystyka. Nastąpił spadek o 3 punkty procentowe odsetka wyjazdów w tym celu. Znacząco wzrósł odsetek wyjazdów w celach szkoleniowych.

Tab. 21. Cele zagranicznych wyjazdów Polaków (%)

	2005	2006
Turystyczno-wypoczynkowy	47	44
Odwiedziny u krewnych, znajomych	26	23
Służbowy	19	19
Szkoleniowy	1	5
Religijny	2	–
Zdrowotny	1	1
Inny	4	8

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. 22. Sposób organizacji podróży zagranicznych (%)

	2005	2006
Całkowicie biuro podróży	16	12
Częściowo biuro podróży	4	4
Całkowicie zakład pracy lub inna instytucja	12	13
Częściowo zakład pracy lub inna instytucja	5	8
Samodzielnie	63	63

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. 23. Środki transportu wykorzystywane podczas podróży zagranicznych (%)

	2005	2006
Samochód osobowy	46	47
Inny samochód	4	7
Pociąg	3	4
Kursowy autobus	3	1
Autokar	19	15
Motocykl, rower	3	3
Prom	1	1
Samolot	20	21
Inny rodzaj podróżowania	1	1

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Jerzy Łaciak,
Warszawa, marzec 2007 r.